

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la Hotărârea Guvernului nr. 1489/2022
privind aprobarea circumstanțelor și a procedurii specifice aferente fazei I din cadrul
Etapei I a programului de înzestrare „Autovehicule tactice blindate de tip ușor” – ATBTU

Secțiunea 1
Titlul actului normativ

Hotărâre privind aprobarea circumstanțelor și a procedurii specifice aferente fazei I din cadrul etapei I a programului de înzestrare „Autovehicule tactice blindate de tip ușor” – ATBTU

Secțiunea a 2-a
Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa actului normativ

Programul de guvernare 2021 – 2024, care prevede continuarea demersurilor privind dezvoltarea capabilităților prin implementarea prevederilor Programului Armata României 2040 și a Planului multianual de înzestrare a Armatei României prin identificarea de linii de interes prin elaborarea și implementarea Planurilor de acțiune subsecvente și identificarea împreună cu Guvernul României de soluții focalizate în special pe cooptarea industriei românești în implementarea Planului multianual de înzestrare și re tehnologizare a acesteia pentru asigurarea unei reziliențe militare industriale pragmatice.

Aprobarea prealabilă a Parlamentului României a fost obținută pentru inițierea procedurii de atribuire, transmisă prin scrisoarea înregistrată la înregistrată la Ministerul Apărării Naționale cu nr. A2/S-14/2021 și la Secretariatul General al Guvernului cu nr. S-526 din 23 februarie 2021 pentru programul de înzestrare „Autovehicule tactice blindate de tip ușor” – ATBTU.

Memorandumul privind măsurile pentru eficientizarea înzestrării Armatei României și creșterea implicării industriei naționale de apărare în realizarea înzestrării a fost aprobat de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării prin Hotărârea nr. 69/28.05.2021.

Consiliul de Achiziții al Ministerului Apărării Naționale a aprobat cu Memorandumul pentru decizia achiziției nr. 462 din 24.06.2022, Strategia programului de înzestrare „Autovehicule tactice blindate de tip ușor” – ATBTU care prevede ca achizițiile să se realizeze prin derularea unei proceduri specifice care să asigure atingerea obiectivelor de apărare și satisfacerea interesului esențial de securitate, cum este prevăzut în art. 346 TFUE.

2.2. Descrierea situației actuale

Potrivit art. 51 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată prin Legea 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, pentru programul „Autovehicule tactice blindate de tip ușor” a fost obținută aprobarea prealabilă

a Parlamentului României pentru inițierea procedurii de atribuire înregistrată cu nr. 4c-15/149/13.04.2021 la Camera Deputaților, respectiv XXV/233/14.04.2021 la Senat și luat în evidență la Ministerul Apărării Naționale cu nr. A2/S-14/2021 și la Secretariatul General al Guvernului cu nr. S-526 din 23 februarie 2021.

În temeiul prevederilor art. 4 lit. f), pct. 13 și pct. 20 din Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările și completările ulterioare, conform Hotărârii CSAȚ nr. 69 adoptată în data de 28.05.2021, a fost aprobat Memorandumul nr. A2-278 din 15.01.2021, înregistrat la Administrația Prezidențială la nr. D/N1-597 din 13.05.2021, pentru achiziția de ATBTU cu obiectivul „transfer tehnologic pentru asamblarea produselor și fabricarea unor subsisteme esențiale militare”.

Având în vedere interacțiunea dintre sistemul de planificare, programare, bugetare și evaluare, sistemul de emiteră a cerințelor și sistemul de management al achizițiilor pentru apărare, la nivelul Ministerului Apărării Naționale au fost întocmite și aprobate documentele de fundamentare ale programului de înzestrare „Autovehicule tactice blindate de tip ușor”.

Având în vedere dispozițiile art. 346 din Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene (TFUE), potrivit cărora orice stat membru poate lua măsurile pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței sale și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și material de război, cu condiția ca respectivele măsuri să nu distorsioneze concurența pe piața internă pentru produsele ce nu sunt destinate unor scopuri specific militare.

Potrivit art. 20 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, circumstanțele și procedurile specifice pentru atribuirea contractelor de achiziție publică în situațiile prevăzute de art. 346 din TFUE se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

În situația dată, achiziția are ca obiect echipamente cu destinație militară, produse sensibile și servicii legate de acestea, așa cum sunt definite prin dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere compunerea lor, ATBTU fac parte din tipurile de produse incluse la pct. 1, 6, 7 și 11 în Lista de arme, muniții și material de război adoptată de Consiliul Uniunii Europene prin Decizia nr. 255 din 15 aprilie 1958, care cuprinde produsele cărora li se aplică dispozițiile alineatului (1) litera (b) ale art. 346 din TFUE.

Potrivit Comunicatului interpretativ din 7 decembrie 2006 al Comisiei Europene privind aplicarea art. 346 al Tratatului în domeniul achizițiilor pentru apărare, *„statele membre trebuie să-și definească interesele esențiale de securitate și ține de datoria lor să le și apere, cu mențiunea că derogarea în baza art. 346 din TFUE se aplică numai în cazuri clar definite și totodată trebuie să se asigure că nu sunt depășite limitele acestor cazuri.”*

Ținând cont de provocările existente în mediul de securitate, Armata României este obligată să-și planifice achizițiile pornind de la realitatea că „apărarea începe acasă”. În acest context, Armata României și-a asumat faptul că realizarea achizițiilor necesare înzestrării trebuie să pornească de la necesitatea asigurării mijloacelor tehnice performante, bază a capacităților eficiente în realizarea sarcinilor subscrise misiunilor

de apărare și descurajare, dar și a securității aprovizionării și protejării informațiilor sensibile.

În conformitate cu cerințele procesului de planificare a apărării aliat, prin cele aferente ținutelor de capabilități ale NATO, respectiv *Bi-SC Capability Codes and Capability Statements/22 ianuarie 2020* (Codul NATO de capabilități, Ediția 2020), pe care România trebuie să le implementeze, conform principiului împărțirii corecte (fair share), unitățile care participă la efortul de apărare aliat trebuie să fie dotate cu vehicule blindate prevăzute cu platforme de luptă și derivate de tipul „*Light Protected Patrol Vehicles*”.

De asemenea, autovehiculele de generație veche au o fiabilitate scăzută și sunt limitate din punct de vedere al puterii de foc, vitezei de deplasare, mobilității în medii diferite, protecției personalului, inclusiv apărare chimică, biologică, radiologică, nucleară, denumit în continuare CBRN, posibilităților de observare, de orientare și al comunicațiilor.

Nerealizarea înzestrării cu autovehicule tactice de tip ușor, denumite în continuare ATBTU, conduce la imposibilitatea planificării, conducerii, coordonării, controlului și evaluării acțiunii forțelor în cadrul următoarelor tipuri de operații:

- operații de tip combat - operații pentru neutralizarea amenințărilor majore;
- operații de securitate - operații pentru facilitarea stabilizării;
- operații în sprijinul păcii.

De asemenea, prin nerealizarea achiziției de ATBTU cu respectarea interesului esențial de securitate, se vor produce efecte negative de natură operațională și tehnică, iar structurile beneficiare din Armata României nu vor fi în măsură să asigure:

- mobilitate ridicată;
- transportul, protecția și sprijinul diferitelor subunități specializate de la nivelul structurilor forțelor armate;
- tractarea aruncătoarelor cal. 120 mm din organica batalioanelor de vânători de munte;
- transportul, protecția și sprijinul plutoanelor dotate cu aruncătoare cal. 81 mm din organica batalioanelor de infanterie;
- transportul, protecția și sprijinul forțelor din organica grupelor dotate cu sisteme de rachete antiaeriene cu bătaie apropiată/rază foarte scurtă de acțiune, portabil, denumit în continuare MANPAD;
- transportul, protecția și sprijinul forțelor și echipamentelor destinate subunităților cercetare de geniu și cercetare CBRN din structurile beneficiare;
- evacuarea și protecția răniților, (denumit în continuare MEDEVAC – Medical Evacuation).

Prin contractul multianual de furnizare se vor achiziționa următoarele variante de realizare/configurații:

- a) Autovehicul tactic blindat de tip ușor – varianta de bază (transport personal);
- b) Autovehicul tactic blindat de tip ușor pentru cercetare;
- c) Autovehicul tactic blindat de tip ușor cu turelă telecomandată;
- d) Autovehicul tactic blindat de tip ușor destinat transportului echipei antiblindate dotată cu instalații portabile de lansare a rachetelor tip „SPIKE Long Range”;
- e) Autovehicul tactic blindat de tip ușor adaptat pentru tractare aruncător cal.

120 mm;

- f) Autovehicul tactic blindat de tip ușor adaptat cu aruncător cal. 81 mm;
- g) Autovehicul tactic blindat de tip ușor – pentru cercetare CBRN;
- h) Autovehicul tactic blindat de tip ușor – pentru cercetare de geniu;
- i) Autovehicul tactic blindat de tip ușor pentru evacuare răniți MEDEVAC.

Cerințele referitoare la livrarea unor produse similare către state membre NATO sau UE sunt motivate de faptul că autovehiculele tactice blindate de tip ușor trebuie să fie interoperabile cu autovehiculele de luptă din armatele NATO sau UE, din punct de vedere al comunicațiilor, calibrului armamentului, tipurilor de muniție pentru armamentul propriu, precum și al sprijinului logistic integrat, cel puțin pe baza următoarelor argumente:

- implicarea forțelor armate în operațiuni comune cu alte state membre NATO sau UE, prin utilizarea de echipamente interoperabile;

- planificarea și desfășurarea de exerciții pentru verificarea interoperabilității sistemelor și procedurilor împreună cu state membre NATO sau UE;

- realizarea țintelor de capabilități asumate de România față de NATO sau UE;

- implementarea standardelor NATO acceptate de România în domeniile specifice.

Cerințele și condițiile prevăzute în prezenta procedură specifică au avut la bază cerințele operaționale pe care trebuie să le îndeplinească ATBTU pentru executarea misiunilor și sarcinilor specifice/deduse, precum:

- distrugerea sau neutralizarea personalului și tehnicii adversarului utilizând mijloacele foc la dispoziție;

- protecția personalului, echipamentelor și materialelor pe timpul transportului și desfășurării acțiunilor;

- deplasarea pe timp de zi și de noapte, în condiții dificile de teren, inclusiv în zone montane, deșertice, împădurite și arctice;

- mobilitate pe drumuri amenajate și neamenajate;

- mobilitate ridicată în teren mediu frământat și în sectoare specifice zonelor costiere (plaje nisipoase);

- dotate cu sisteme de observare pe timp de zi și noapte, de tip activ/pasiv și de orientare;

- transmiterea/recepționarea în timp real a poziției proprii;

- compatibilitatea și interoperabilitatea cu sistemele similare din armatele țărilor membre NATO sau UE, din punct de vedere al sistemului de comunicații și informatică, calibrului armamentului și suportului logistic integrat;

- asigurarea capabilităților de comunicații voce și date protejate la acțiuni de bruiaj, interceptare și atac cibernetic, intra și extra platformă (*line of sight-LOS* și *non-LOS*), compatibile cu sistemele utilizate în cadrul NATO sau UE;

- configurația autovehiculelor să permită realizarea derivatelor necesare pe șasiul platformei/produsului de bază.

Cerințele tehnice generale pe care trebuie să le îndeplinească ATBTU pentru executarea misiunilor sunt:

- plafonul autovehiculului să permită montarea unui oblon/platformă pentru armament;

- instrumentele de bord să ofere informațiile principale despre

funcționarea motorului, sistemelor și instalațiilor de bord;

- să poată opera, în regim de lungă durată, la parametri de performanță nominali, în condiții austere și vreme extremă, atât pe teritoriul național cât și în teatrele de operații din afara teritoriului național;

- instalația electrică să respecte cerințele privind camuflarea, impuse prin standardele militare;

- să fie echipate cu sisteme de diagnosticare integrate, pentru detectarea și semnalizarea defecțiunilor;

- durata de serviciu (de funcționare) de minimum 15 ani;

- exploatarea și întreținerea autovehiculelor de către personal cu pregătire medie;

- asigurarea suportului logistic pentru operarea și mentenanța ATBTU, pe toată durata ciclului de viață al acestora;

- să fie dotate cu instalații de încălzire, ventilație și climatizare;

- să asigure, în condiții de izolare, cu motorul oprit, o autonomie de minimum două ore de funcționare pentru sistemele cu alimentare electrică, inclusiv pentru sistemul de comunicații și informatică;

- să dispună de elemente/dispozitive de ancorare încastrate în caroserie, pentru a asigura stabilitatea vehiculului pe timpul transportului cu platforme aeriene, navale sau terestre (pe trailere/calea ferată);

- să poată fi transportate cu elicoptere, prin acroșare (conform MIL-STD-1366E);

- să asigure blocarea ușilor din interior și deblocarea acestora din exterior doar cu cheie specială;

- să poată fi debarcate din ambarcațiuni de desant amfibiu pe plaje neamenajate de la adâncimea apei de maxim 1,2 m.

- să dispună de sistem de autoscoatere din împotmolire.

Astfel, în vederea armonizării prerogativelor statului român din domeniul securității cu obligațiile care țin de prevederile TFUE, a fost realizată o evaluare de la caz la caz privind justificarea exceptării de la regulile Uniunii Europene a anumitor contracte de achiziție publică de echipamente militare sau echipamente sensibile.

Această evaluare a avut în vedere în special să stabilească:

1) interesul esențial de securitate de protejat în speță;

2) legătura între acest interes esențial de securitate protejat și contractul de achiziție publică avut în vedere;

3) modul în care aplicarea regulilor UE afectează interesul esențial de securitate protejat;

4) impactul asupra concurenței pe piața internă europeană a produselor care nu au destinație militară.

Pentru realizarea capacității ATBTU, interesul esențial de securitate pentru statul român îl constituie realizarea prin transfer tehnologic pe teritoriul României a unei/unor capacități de asamblare, integrare, testare și asigurarea mentenanței exclusiv în domeniul militar a ATBTU, precum și de fabricare cel puțin a următoarelor subsisteme esențiale militare din compunerea ATBTU: sistemul de protecție balistică și antimină, sistemul de armament, sistemul de comunicații și informatică și suita de aplicații software de comandă control, aparatura de ochire și observare, sistemul de avertizare și reacție împotriva dispozitivelor de

vizare/dirijare asociate sistemelor de lovire ale inamicului, pentru asigurarea securității aprovizionării pe timp de pace, criză și război.

Constituirea/consolidarea/realizarea pe teritoriul național de capacități de fabricație a echipamentelor menționate mai sus, este justificată prin faptul că acestea sunt destinate strict domeniului militar, astfel:

a. protecție:

- sistemul de protecție balistică și antimină;
- sistemul de avertizare și reacție împotriva dispozitivelor de vizare/dirijare

asociate sistemelor de lovire ale inamicului.

b. putere de foc:

- sistemele de armament;
- aparatura de ochire și observare.

c. comandă și control:

- sistemul de comunicații și informatică;
- suita de aplicații software de comandă control.

În situații de criză, la război sau într-un context geo-politic nefavorabil, prin existența acestor capacități pe teritoriul național, se poate asigura o creștere a rezilienței și a capacității de producție, adaptate la cerințele câmpului de luptă. În cazul inexistenței acestor facilități sunt implicații majore privind capacitatea de reacție și asigurarea integrității teritoriului național.

Existența capacității de producție a sistemului de armament pe teritoriul național permite reconfigurarea tipurilor de ATBTU care nu au în dotare sisteme de armament și creșterea puterii de foc.

În cazul apariției unor defecțiuni la unul din sistemele/subsistemele/ echipamentele enumerate mai sus, repunerea în stare de operativitate a ATBTU în timp cât mai scurt este esențială și totodată se evită constituirea de stocuri de piese de schimb și părți componente ATBTU.

Soluția de comandă control/C2 solicitată prin specificația tehnică presupune îndeplinirea mai multor standarde NATO privind schimbul informațional (ex. STANAG 5525 MIP Data Exchange Mechanism 3.1, STANAG 5527, NATO Vector Graphics, Mesaje de tip J-REAP , Mesaje ADatP-3 etc). La nivelul Coaliției, sistemele de comunicații și în special sistemele C2 (suita software C2) au o dezvoltare iterativă în baza standardelor de referință, având la bază nevoi operaționale (OPTASK) și este necesar ca operatorul economic care livrează sistemul C2 să fie prezent în România pentru colaborarea facilă și continuă în menținerea interoperabilității tehnice.

Pentru situații de tip *0-day interoperability*¹, dezvoltatorul software local are posibilitatea de a interveni prompt cu update-uri/actualizări de securitate.

Produsul software presupune asigurarea continuă a suportului tehnic de la producător pe întreg ciclul de viață prin oferirea de *patch-uri*, *update-uri* de securitate care asigură funcționarea continuă și sigură a sistemului C2, precum și a instruirii militarilor în utilizarea interfețelor furnizate.

Caracteristicile echipamentelor de comunicații militare precum forma de undă, algoritmul de criptare, frecvențele de lucru și rezistența la bruiaj sunt reglementate la nivel național în vederea asigurării securității informațiilor vehiculate.

Consolidarea/realizarea pe teritoriul național a unor capacități de fabricație,

¹ Situația în care este necesară refacerea în mai puțin de o zi a interoperabilității.

asamblare, integrare, testare și mentenanță în domeniul militar pentru echipamente ATBTU, pentru asigurarea securității aprovizionării, presupune cel puțin îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- începând cu primul produs livrat: sistemul de comunicații și informatică, suita de aplicații software de comandă control.

Pentru suita de aplicații software de comandă control sunt obligatorii deținerea codului sursă pentru aceasta pe teritoriul național, precum și înregistrarea acesteia în Registrul Național al Programelor pentru Calculator, administrat de Oficiul Român pentru Drepturile de Autor, ca fiind program de producție proprie, conform Ordonanței Guvernului nr. 25/2006 privind întărirea capacității administrative a Oficiului Român pentru Drepturile de Autor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- începând cu produsul nr. 279: suplimentar față de cele pentru primul produs livrat, aparatura de ochire și observare, sistemul de protecție balistică și antimină, sistemul de armament, și sistemul de avertizare și reacție împotriva dispozitivelor de vizare/dirijare asociate sistemelor de lovire ale inamicului;

- blocurile de emisie/recepție ale stațiilor radio și criptoarele, puse la dispoziție ca material client vor fi integrate în România în sistemul de comunicații și informatică, începând cu ATBTU nr. 1;

- operațiunile de mentenanță pe ciclul de viață al ATBTU vor fi realizate în România, astfel încât în situații de criză și război să nu fie necesară executarea acestor operațiuni în afara teritoriului național.

Sunt avute în considerare, cumulativ, cel puțin, următoarele elemente:

- eliminarea riscului ca în cazul unei situații de criză internațională sau chiar regională, realizarea ATBTU să fie întreruptă/perturbată sau chiar produsele finalizate să fie blocate într-un stat străin ori să nu se permită tranzitarea unor căi rutiere, maritime, din motive diplomatice, politice, militare sau de orice altă natură;

- reducerea riscurilor aferente integrării ATBTU prin supravegherea/controlul îndeaproape al activităților specifice desfășurate pe teritoriul național;

- transferul de tehnologie pentru mentenanța ATBTU precum și includerea acestei tehnologii în inventarul de capacități tehnologice la mobilizare;

- specializarea personalului Ministerului Apărării Naționale implicat în operarea, întreținerea și mentenanța ATBTU pe întreaga durată de viață a acestora.

Astfel, prin realizarea în România a lucrărilor de integrare a ATBTU și prin specializarea utilizatorilor finali se constituie capacitatea și expertiza, necesare la nivel național pentru executarea lucrărilor de integrare și de mentenanță a echipamentelor pe durata ciclului de viață, în timpul cel mai scurt, în volum complet, cu respectarea cerințelor de calitate conform standardelor NATO, pe timp de pace, dar și în situații de criză și la război, asigurându-se securitatea aprovizionării cu privire la aceste activități.

Fabricația și mentenanța în România a ATBTU asigură participarea statului român la dezvoltarea și susținerea Bazei industriale și tehnologice europene de apărare, fondată pe capacități, competență, competitivitate și scurtarea lanțului de aprovizionare.

Pentru realizarea capacității de apărare a României pe acest domeniu operațional prezintă o necesitate stringentă introducerea în înzestrare de ATBTU cu performanțe ridicate, precum și protecția unor informații sensibile și securitatea aprovizionării, pe timp de pace, dar mai ales pe timp de criză și război și este esențial să se consolideze/realizeze pe teritoriul național capacități de fabricație a suitei de aplicații software de comandă control, sistemul de protecție balistică și antimină, sistemul de

armament, sistemul de comunicații și informatică și suita de aplicații software de comandă control, aparatura de ochire și observare, sistemul de avertizare și reacție împotriva dispozitivelor de vizare/dirijare asociate sistemelor de lovire ale inamicului precum și integrării finale a ATBTU începând cu produsul nr. 279, precum și realizării mentenanței de nivel complex pe durata ciclului de viață al ATBTU. Astfel, se vor realiza:

- menținerea unei stări tehnice foarte bune a ATBTU;
- introducerea în înzestrare a unor produse proiectate și realizate la nivelul tehnic și tehnologic actual;
- asigurarea de la operatori economici din România în timpul cel mai scurt a pieselor de schimb și consumabilelor necesare. Astfel, se va reduce/elimina riscul ca în cazul unei situații de criză internațională sau chiar regională, operarea/ mentenanța ATBTU să fie întreruptă/perturbată prin blocarea lanțului de aprovizionare de către un stat străin din motive diplomatice, politice, militare sau de orice altă natură;
- desfășurarea pe teritoriul național a instruirii operatorilor și personalului de mentenanță care vor opera și deservi ATBTU.

Ministerul Apărării Naționale va realiza achiziții de ATBTU în baza prevederilor art. 20 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, printr-o procedură specifică, prevăzută în anexa nr. 1 la hotărârea de Guvern. Fabricarea subsistemelor și componentelor pentru ATBTU asigură consolidarea/realizarea pe teritoriul național a unor capacități de fabricație, asamblare, integrare, testare și mentenanță în domeniul militar pentru echipamente ATBTU, pentru asigurarea securității aprovizionării, fiind considerate capacități specifice vehiculelor militare, respectiv:

- puterea de foc, prin fabricarea sistemelor de armament și aparaturii de ochire și observare;
- protecția personalului: sistemul de protecție balistică și antimină și sistemul de avertizare și reacție împotriva dispozitivelor de vizare/dirijare asociate sistemelor de lovire ale inamicului;
- capacități de comandă-control: sistemul de comunicații și informatică, suita de aplicații software de comandă control: interoperabilitate cu alte sisteme existente în dotare, respectiv Transportorul blindat pentru trupe 8X8 Piranha V.

Sistemul de comunicații și informatică, suita de aplicații software de comandă control, aparatura de ochire și observare, sistemul de avertizare și reacție împotriva dispozitivelor de vizare/dirijare asociate sistemelor de lovire ale inamicului trebuie realizate la nivelul operatorului economic/ operatorilor economici din România începând cu primul produs livrat, întrucât constituie echipamente cu cerințe de interoperabilitate imediată, cu funcționare de sine stătătoare, care pot fi integrate fără modificări ale configurației de bază a produsului.

Cerința conform căreia candidatul trebuie să depună declarații și documente justificative care să demonstreze că a livrat produse similare ATBTU către armate din cel puțin două state care la data livrării produselor erau membre NATO sau UE este justificată de necesitatea demonstrării capacității furnizorului de a îndeplini cerințele și exigențele specifice armatelor din alte state decât statul propriu, precum și de asigurare a unui grad mai mare de interoperabilitate cu produsele altor state membre NATO sau UE.

Candidatul trebuie să depună declarații și documente justificative care să

demonstreze că a livrat în ultimii 7 ani cel puțin 1.059 de produse similare ATBTU.

Condițiile de cantități minime impuse sunt necesare prin prisma următoarelor argumente:

- perioada de 7 ani aferentă livrărilor pentru care există obligativitatea declarării și demonstrării este justificată astfel:

- 5 ani se justifică prin raportare la art. 163 alin. (1) lit. a) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare*;

- 2 ani suplimentar, cu luarea în considerare a crizei globale generată de pandemia COVID19, perioadă care a încetinit sau chiar a sistat activitățile de fabricație și livrare a produselor care fac obiectul prezentului act normativ;

- 1.059 produse constituie cantitatea care va face obiectul contractului multianual pe 5 ani, prin raportare la art. 3, alin. (3) lit. b) din *Instrucțiunea nr. 2/2017 emisă în aplicarea prevederilor art. 178 și art. 179 lit. a) și b) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu completările ulterioare*.

Având în vedere aceste aspecte, cerințele de compensare ce fac obiectul prezentului act normativ se circumscriu prevederilor art. 346 TFUE și sunt intrinseci intereselor esențiale de securitate invocate, constituindu-se în obligații ce sunt necesare prin prisma art. 346 TFUE, independent de existența Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2002 privind operațiunile compensatorii referitoare la contractele de achiziție pentru nevoi de apărare, ordine publică și siguranță națională, aprobată cu modificări și completări prin Legea 354/2003.

Astfel, nu pot fi analizate separat obligațiile de compensare de utilizarea derogării prevăzute la art. 346 din TFUE întrucât atât dispozițiile prezentate în acest act normativ prevăd realizarea interesului esențial de securitate tocmai prin desfășurarea operațiunilor compensatorii.

Cerințele de compensare în cazul achiziției de ATBTU sunt strict legate de interesul esențial de securitate stabilit prin pct. A.2 și A.3 din *Anexa* la actul normativ, care constă în realizarea pe teritoriul național al României în capacități de fabricație, asamblare, integrare, testare și mentenanță ale operatorilor economici din cadrul industriei naționale de apărare

Obiectul configurării lanțurilor de aprovizionare cu subansambluri necesare fabricației de echipamente ATBTU are ca finalitate furnizarea rapidă a acestora la pace sau în caz de criză sau conflict armat.

Potrivit prevederilor Legii nr. 477/2003 privind pregătirea economiei naționale și a teritoriului pentru apărare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Guvernul României răspunde de pregătirea economiei naționale și a teritoriului pentru apărare și asigură aplicarea măsurilor referitoare la aceste domenii.

Hotărârea Guvernului nr. 1157/2013 privind aprobarea Strategiei industriei naționale de securitate prevede că **„interesele esențiale de securitate ale țării sunt acele interese care au rolul de a menține funcțiile vitale ale siguranței și securității naționale și a căror neprotejare, încălcare și divulgare ar avea un impact semnificativ la nivel național, ca urmare a incapacității de a menține funcțiile vitale ce pot afecta suveranitatea, independența și integritatea țării, infrastructurile critice naționale, apărarea și securitatea națională”**.

Legea nr. 232/2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare

definește capacitățile de fabricație și realizare a mentenanței pentru tehnică militară, precum și capacitățile de realizare și integrare a sistemelor de comandă-control ca fiind capacități și domenii de activitate ale industriei de apărare de importanță strategică la nivel național și care reprezintă interese fundamentale de securitate ale țării.

Industria națională de apărare deține capacități de fabricație specializate pentru fabricarea sau repararea, în caz de mobilizare sau de război, a tehnicii militare, a armamentului, a munițiilor și a materiilor prime cu destinație strict militară și capacitățile destinate pentru depozitarea acestor produse, care sunt utilizate în scopul satisfacerii necesităților vitale ale forțelor sistemului național de apărare, în caz de mobilizare sau de război.

Achiziția ATBTU printr-o procedură specifică care să asigure satisfacerea interesului esențial de securitate menționat mai sus, este o măsură necesară și proporțională pentru atingerea obiectivelor de apărare și satisfacerii interesului esențial de securitate, astfel cum este prevăzut în art. 346 TFUE, întrucât permite susținerea pe termen lung a capacității de apărare a statului, iar absența sau pierderea acesteia ar aduce prejudicii semnificative capacității de acționare a forțelor sistemului național de apărare și posibilităților de susținere logistică a structurilor Armatei României.

Aplicarea uneia dintre procedurile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, care transpune în legislația națională dispozițiile comunitare specifice materiei achizițiilor publice în domeniul apărării și securității, conduce la neprotejarea și afectarea interesului esențial de securitate în cauză.

Referitor la stabilirea eventualului impact asupra concurenței pe piața internă europeană a produselor nemilitare, precizăm următoarele aspecte:

a. ATBTU vor fi întrebuințate de către structurile de luptă, sprijin luptă și sprijin logistic pentru asigurarea mobilității și protecției forțelor, pentru tot spectrul acțiunilor militare, în acțiuni tactice ofensive, defensive, intermediare, de stabilitate și sprijin, pe teritoriul României sau în teatrele de operații ale Alianței;

b. necesarul de achiziționat al Forțelor Armate are ca obiect echipamente de tip ATBTU cu destinație militară, pe baza cerințelor beneficiarilor, produse sensibile și servicii legate de acestea;

c. prin implicarea operatorilor economici din industria națională de apărare în realizarea programului de înzestrare ATBTU se implementează un proces de dezvoltare a industriei de profil de apărare avansată tehnologic, sectorială, care să asigure calitate crescută, precum și asigurarea securității aprovizionării, respectiv, siguranța aprovizionării cu echipamente militare și sisteme cu destinație militară, luând în considerare vulnerabilitățile racordate la realitatea unor potențiale conflicte/războaie asimetrice/hibride, rapide și decisive între alianțe sau grupuri de state sau confruntări cu actori non-statali;

d. conform pct. III din *Memorandumul privind măsurile pentru eficientizarea înzestrării Armatei României și creșterea implicării industriei naționale de apărare în realizarea înzestrării* aprobat prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 174/2016, realizarea achizițiilor necesare înzestrării Armatei României trebuie să pornească de la necesitatea asigurării aprovizionării și a protejării informațiilor sensibile, prin urmărirea cumulativă a următoarelor obiective, care trebuie satisfăcute în situații de criză și război:

- repunerea în stare de funcționare a echipamentelor militare sensibile, cu

nevoi de reparații, să nu necesite părăsirea teritoriului național;

- subsistemele esențiale militare care intră în compunerea echipamentelor militare să fie reparate pe cât posibil în țară, cu piese de schimb achiziționate din surse cât mai diverse, iar tehnologia de reparație și echipamentele necesare acestor reparații să nu poată face obiectul dislocării de pe teritoriul național;

- concentrarea, eficientizarea și consolidarea capacităților de mentenanță a tehnicii militare la nivelul operatorilor economici care îndeplinesc condițiile de securitate impuse de legislația națională și care se regăsesc în inventarul capacităților industriale cu sarcini la mobilizare.

e. interesul esențial de securitate menționat privește exclusiv aspecte militare.

2.2. Descrierea situației actuale

Cadrul legal și instituțional existent permite utilizarea instrumentului de motivare de tip procedură specifică, argumentat de faptul că, în conformitate cu recitalul nr. 16 din preambulul Directivei 2009/81CE, se recunoaște securitatea aprovizionării ca o posibilă justificare pentru utilizarea art. 346 TFUE iar excepția a fost invocată cu respectarea limitelor pentru asemenea cazuri, după cum rezultă și din pct. 53 din *Guidance Note - Security of Supply*.

Având în vedere evoluțiile în mediul de securitate internațional, precum și diversitatea situațiilor în care este posibil ca Armata României să intervină cu trupe, atât pe teritoriul național, cât și în afara acestuia, se impune dotarea structurilor din sistemul național de apărare, cu Autovehicule tactice blindate de tip ușor performante, care să ofere capabilități sporite, specifice atât războiului clasic, cât și războiului neconvențional.

Autovehiculele tactice blindate de tip ușor – ATBTU, varianta de bază și 8 tipuri de derivate, în număr de 1.059 produse, vor intra în dotarea unor structuri din Armata României.

Deficitul de autovehicule tactice blindate de tip ușor, varietatea de mijloace neblindate existente în dotare, vechimea mare în serviciu, gradul de uzură fizică și morală acumulat, scoaterea din fabricație a unor subansambluri și piese de schimb, calitatea slabă a unor subansambluri și piese, aparatura de testare-diagnosticare învechită și cu caracteristici limitate, creșterea costurilor de mentenanță, precum și dificultățile de menținere în stare operațională a parcului de autovehicule existente în dotare reprezintă o parte din argumentele care susțin demararea unui program de înzestrare cu autovehicule tactice blindate de tip ușor.

Neadoptarea actului normativ nu va permite impunerea obligativității cooptării industriei românești în implementarea planului multianual de înzestrare și re tehnologizare a acesteia pentru asigurarea unei reziliențe militare industriale pragmatice, conform Programului de guvernare 2021 – 2024 și Hotărârii CSAȚ nr. 69 din 28.05.2021.

Varianta optimă de înzestrare pentru programul de înzestrare „Autovehicule tactice blindate de tip ușor” a fost stabilită prin Studiul de Concept nr. AS 889 din 22.09.2020 și anexată la Documentul cu Cerințele Operaționale actualizat aprobat cu prin Hotărârea CSC 474 din 12.05.2021, respectiv: „**VARIANTA (2) - achiziție autovehicule tactice blindate de tip ușor existente pe plan internațional, cu obligativitatea integrării în industria națională de apărare**”.

2.3. Schimbări preconizate

Prin prezenta Hotărâre a Guvernului se propune aprobarea circumstanțelor și a procedurii specifice aferente fazei I din cadrul etapei I a programului de înzestrare „Autovehicule tactice blindate de tip ușor” – ATBTU și servicii legate de acestea.

Actul normativ are în vedere respectarea prevederilor art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, în corelație cu dispozițiilor art. 346 alin. (1) lit. b) din TFUE.

2.4. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a **Impactul socioeconomic**

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Consolidarea/realizarea pe teritoriul național a unor capacități de fabricație și mentenanță pentru ATBTU, este justificată prin faptul că acestea sunt destinate strict domeniului militar, astfel:

- fabricarea și testarea ATBTU se vor realiza în cadrul unor operatori economici din industria națională de apărare;
- în sensul prezentei proceduri, termenul „fabricare” include și integrarea care presupune reunirea în aceeași capacitate de fabricație a activităților de producție succesive pentru fabricarea produsului finit prin utilizarea subsistemelor și componentelor fabricate în țară și a celor care vor face obiectul importului;
- realizarea suitei de aplicații software de comandă control cu obligativitatea deținerii pe teritoriul național a codului sursă pentru aceasta de către un operator economic din industria națională de apărare din România, precum și înregistrarea acesteia în Registrul Național al Programelor pentru Calculator, administrat de Oficiul Român pentru Drepturile de Autor, ca fiind program de fabricație proprie, conform Ordonanței Guvernului nr. 25/2006 privind întărirea capacității administrative a Oficiului Român pentru Drepturile de Autor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- realizarea operațiunilor de mentenanță pe ciclul de viață al ATBTU pe teritoriul național, astfel încât în situații de criză și război să nu fie necesară executarea acestor operațiuni în afara teritoriului național.

3.2. Impactul social

Alegerea atentă a strategiilor de responsabilitate aferentă investițiilor străine poate asigura sustenabilitatea afacerilor prin obținerea de beneficii pentru operatorii economici, acționari, angajați, societate și mediul înconjurător.

Astfel, se pot identifica următoarele beneficii:

- crearea de noi locuri de muncă;
- sporirea loialității angajaților prin creșterea siguranței păstrării locurilor de muncă;
- creșterea calității produselor și serviciilor prin re tehnologizare;
- creșterea reputației și îmbunătățirea imaginii industriei de apărare;

- creșterea eficienței operaționale.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Se creează premisele pentru realizarea/modernizarea lanțului complet de fabricație de ATBTU:

- asigurarea lanțului de aprovizionare cu subansambluri necesare fabricației în țară a ATBTU;
- fabricația de subsisteme și/sau componente, testarea, mentenanța și modernizările ulterioare ale ATBTU pe întreg ciclul de viață;
- implementarea unor soluții viitoare prin modernizarea ATBTU.

Atragerea investițiilor străine influențează în mare măsură dezvoltarea economică a țării; investițiile reprezintă concomitent un flux de capital extern necesar, un instrument de creare de locuri de muncă noi și un mecanism de schimb tehnologic și de cunoștințe (*know-how*);

Impunerea obligativității de transfer tehnologic pentru asamblarea produselor și fabricarea unor subsisteme esențiale militare în România va influența în mod direct adoptarea tehnologiei, măsurile de siguranță și securitate pentru crize militare, precum și dezvoltarea infrastructurii;

Beneficiile financiare nu pot fi estimate deoarece programul de înzestrare se va derula pe mai mult de 15 ani, presupunând, pe lângă activitățile de fabricație de subsisteme și/sau componente, testare, mentenanță, se vor derula inclusiv activități specifice de cercetare-dezvoltare-inovare, creând posibilități de export de echipamente militare.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

În conformitate cu art. 346 alin. (1) lit. (b) din TFUE, orice stat membru poate lua măsurile pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței sale și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și materiale de război; aceste măsuri nu trebuie să modifice condițiile de concurență pe piața internă europeană în ce privește produsele ce nu sunt destinate unor scopuri specific militare.

Această măsură este necesară și proporțională pentru atingerea obiectivelor de apărare și satisfacerii interesului esențial de securitate, astfel cum este prevăzut în articolul invocat anterior, întrucât permite continuarea activităților de fabricație/mentenanță esențiale în domeniul militar și nu depășește ceea ce este strict necesar acestui scop.

Având în vedere precizările anterioare, **nu se poate identifica un impact asupra concurenței pe piața internă europeană a produselor nemilitare.**

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Avantaje identificate:

- procurarea unor tehnologii de ultimă oră;
- creșterea numărului de locuri de muncă;
- apariția și dezvoltare unor noi ramuri de activitate;

- eficientizarea managementului organizațional.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

În urma investițiilor în tehnologie, pot interveni diverși factori care introduc în sistem elemente ce duc la modificări bruște, înregistrate mai întâi la nivelul unor componente și apoi în întregimea acestuia, cu consecințe negative diverse, influențând direct sau indirect viața și activitatea omului. În acest context prin raportare la cele menționate anterior, impactul asupra mediului nu poate fi cuantificat.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Realizarea în România a transferului tehnologic pentru asamblarea produselor și fabricarea unor subsisteme esențiale militare, precum și cercetarea-dezvoltarea-inovarea pentru realizarea tuturor derivatelor parte componentă a programului de înzestrare, reprezintă un factor important ce determină creșterea competitivității, impulsionând ocuparea forței de muncă și compensând disfuncționalități ale pieței, contribuind, în cele din urmă, la dezvoltarea și creșterea economică.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Asigurarea condițiilor impuse de prezentul act normativ presupune dezvoltarea infrastructurii calificative, fiabile, sigure și durabile, în măsură să sprijine dezvoltarea economică, integrarea întreprinderilor mici și mijlocii în lanțuri valorice și pe piețe externe, modernizarea infrastructurii și reabilitarea durabilă a industriilor pentru utilizarea eficientă a resurselor, prin adoptarea tehnologiilor și proceselor industriale curate ecologice și colaborarea cu mediul privat, modernizarea capacităților tehnologice, încurajarea inovațiilor și creșterea numărului de angajați atât în producție cât și în cercetare- dezvoltare-inovare.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media peste 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						

c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
<p>4.7. Prezentarea, în cazul actelor normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <p>a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;</p> <p>b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.</p> <p>Nu este cazul.</p>						
<p>4.8. Alte informații</p> <p>Costurile estimate de achiziție a 1.059 ATBTU, conform documentelor de fundamentare aprobate la nivelul Ministerului Apărării Naționale, sunt de 4.583.867.384 lei, fără TVA, care includ și echipamentele care vor fi puse la dispoziție ca „material client” în valoare de 228.227.270 lei, fără TVA.</p>						

Aceste costuri vor fi asigurate pe perioada de derulare a contractului multianual, în limita creditelor de angajament și a creditelor bugetare aprobate cu această destinație prin legile bugetare anuale pentru Ministerul Apărării Naționale.

Secțiunea a 5-a

Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor actului normativ
Nu este cazul.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Actul normativ este compatibil cu legislația comunitară în domeniul achizițiilor publice, fiind elaborat în temeiul art. 20 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare.

5.3. Conformitatea actului normativ cu legislația UE (în cazul actelor normative ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, transpune Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE.

5.3.1. Măsuri normative necesare aplicării directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării actului normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Nu este cazul.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării - Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Suprem de Apărare a Țării prin Hotărârea nr. 210/2022.

c) Consiliul Economic și Social

Nu este cazul.

d) Consiliul Concurenței - Consiliul Concurenței a comunicat adresa nr. RG/13934/2022

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ

Pentru proiectul de act normativ a fost îndeplinită procedura stabilită prin dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Proiectul de act normativ a fost în transparență decizională în perioada 09-20.12.2021, perioadă în care a primit solicitări de modificare a conținutului.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea actului normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a actului normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale, înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Prin implementarea hotărârii Guvernului nu vor fi înființate noi organisme și nu se vor extinde competențele instituțiilor existente.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Hotărâre a Guvernului privind aprobarea circumstanțelor și a procedurii specifice aferente fazei I din cadrul Etapei I a programului de înzestrare „Autovehicule tactice blindate de tip ușor” – ATBTU.

Ministrul apărării naționale

Angel Tîlvăr